



- 5 λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ  
 Matur dhateng-Panjenenganipun Tomas, Gusti, mboten kita-mangertos dhateng-pundi  
[G3004](#) [G0846](#) [G2381](#) [G2962](#) [G3756](#) [G1492](#) [G4226](#)
- ὑπάγεις; πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν <εἰδέναι>?  
 Panjenengan-tindak; kadospundi kita-saged ing- margi □mangertos□?  
[G5217](#) [G4459](#) [G1410](#) [G3588](#) [G3598](#) [G1492](#)

Tomas tumuli munjuk: “Gusti, kawula boten sumerep dhateng pundi tindak Paduka, dados kadospundi anggen kawula sumerep marginipun mrika?”

- 6 λέγει αὐτῷ <ὁ> Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμι ἡ  
 ngandika dhateng-piyambakipun ingkang- Yésus, Kula-punika inggih-punika ingkang-  
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G1473](#) [G1510](#) [G3588](#)
- ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ. οὐδεὶς  
 margi, lan ingkang- kayekten, lan ingkang- gesang. Mboten-wonten-satunggal-pun  
[G3598](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0225](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2222](#) [G3762](#)
- ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ.  
 rawuh dhateng ing- Rama, kajawi namung lumantar Kula.  
[G2064](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1487](#) [G3361](#) [G1223](#) [G1473](#)

Pangandikane Gusti Yesus: “Aku iki dalane, sarta jatine kayekten lan kauripan. Ora ana wong siji-sijia kang bisa sowan marang Sang Rama, manawa ora metu ing Aku.

- 7 εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου <ἂν  
 Menawi panjenengan-sedaya-sampun-mangertos Kula, lan ing- Rama Kula □badhé  
[G1487](#) [G1097](#) [G1473](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G0302](#)
- ἦδείτε; ἀπ’ ἄρτι γινώσκετε  
 panjenengan-sedaya-mangertos□; saking sarpunika panjenengan-sedaya-mangertos  
[G1492](#) [G0575](#) [G0737](#) [G1097](#)
- αὐτὸν, καὶ ἐωράκατε <αὐτόν>.  
 Panjenenganipun, lan sampun-mirsani □Panjenenganipun□.  
[G0846](#) [G2532](#) [G3708](#) [G0846](#)

Manawa kowe padha wanuha marang Aku, mesthi kowe kabeh iya wanuh marang RamaKu. Wiwit saiki kowe padha wanuh marang Panjenengane sarta wus padha ndeleng marang Panjenengane.”

- 8 λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα, καὶ  
 Matur dhateng-Panjenenganipun Filipus, Gusti, tuduhna kita ing- Rama, lan  
[G3004](#) [G0846](#) [G5376](#) [G2962](#) [G1166](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3962](#) [G2532](#)
- ἄρκεῖ ἡμῖν.  
 cekap kita.  
[G0714](#) [G1473](#)

Unjuke Filipus: “Gusti, kawula mugi sami Paduka tedahi Sang Rama punika, supados kawula sadaya sami marem.”

9 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τοσοῦτω χρόνω  
ngandika dhateng-piyambakipun ingkang- Yésus, Samanten-dangunipun wekdal  
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G5118](#) [G5550](#)

μεθ' ὑμῶν εἶμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς  
sesarengan-kaliyan panjenengan-sedaya Kula-wonten, lan dèrèng panjenengan-mangertos  
[G3326](#) [G4771](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3756](#) [G1097](#)

με, Φίλιππε? ὁ ἑωρακῶς ἐμέ, ἑώρακεν τὸν Πατέρα; πῶς  
Kula, Filipus? Inkang sampun-mirsani Kula, sampun-mirsani ing- Rama; kadospundi  
[G1473](#) [G5376](#) [G3588](#) [G3708](#) [G1473](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4459](#)

σὺ λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα;  
panjenengan matur, Tuduhna kita ing- Rama?  
[G4771](#) [G3004](#) [G1166](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3962](#)

Pangandikane Gusti Yesus: "Wus samono lawase anggonKu nunggal karo kowe kabeh, Filipus, nanging kowe kok ora wanuh marang Aku? Sing sapa wus ndeleng Aku, iku wus ndeleng Sang Rama; kapriye dene kowe kandha: Kawula muga sami Paduka tedahi Sang Rama?"

10 οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ  
punapa-mboten panjenengan-pitados bilih Kula wonten-ing ing- Rama, lan  
[G3756](#) [G4100](#) [G3754](#) [G1473](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3962](#) [G2532](#)

ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν? τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω  
ingkang- Rama wonten-ing Kula wonten? Ing- pangandikan ingkang Kula ngandika  
[G3588](#) [G3962](#) [G1722](#) [G1473](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3739](#) [G1473](#) [G3004](#)

ὑμῖν, ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ; ὁ  
dhateng-panjenengan-sedaya, saking Kula-piyambak mboten Kula-ngandika; ingkang-  
[G4771](#) [G0575](#) [G1683](#) [G3756](#) [G2980](#) [G3588](#)

δὲ Πατὴρ ἐν ἐμοί μένων, ποιεῖ τὰ ἔργα  
nanging Rama wonten-ing Kula lebet, nindakaken ing- pendamelanipun  
[G1161](#) [G3962](#) [G1722](#) [G1473](#) [G3306](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2041](#)

αὐτοῦ.  
Panjenenganipun.  
[G0846](#)

Apa kowe ora ngandel yen Aku iki ana ing Sang Rama lan Sang Rama ana ing Aku? Apa kang Dakaturake marang kowe iku, ora Dakucapake saka karepKu dhewe, nanging Sang Rama, kang dumunung ana ing Aku, Panjenengane iku kang nindakake pandamele.

11 πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ  
Pitadosa-dhateng Kula bilih Kula wonten-ing ing- Rama, lan ingkang- Rama  
[G4100](#) [G1473](#) [G3754](#) [G1473](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3962](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#)

ἐν ἐμοί; εἰ δὲ μή διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ,  
wonten-ing Kula; menawi nanging mboten karana ing- pendamelanipun piyambak,  
[G1722](#) [G1473](#) [G1487](#) [G1161](#) [G3361](#) [G1223](#) [G3588](#) [G2041](#) [G0846](#)

πιστεύετε.  
pitadosa.  
[G4100](#)

Padha ngandela marang Aku, yen Aku ana ing Sang Rama lan Sang Rama ana ing Aku; utawa saora-orane, padha ngandela, marga saka pandamel-pandamel iku.

- 12 ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς  
 saestu saestu Kula-ngandika dhateng-panjenengan-sedaya, ingkang pitados dhateng  
[G0281](#) [G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3588](#) [G4100](#) [G1519](#)
- ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κάκεῖνος ποιήσει,  
 Kula, ing- pendamelan ingkang Kula tindakaken, piyambakipun-ugi badhꦱꦶꦤ꧀dakaken,  
[G1473](#) [G3588](#) [G2041](#) [G3739](#) [G1473](#) [G4160](#) [G2548](#) [G4160](#)
- καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν  
 lan langkung-ageng tinimbang-punika badhꦱꦶꦤ꧀dakaken, amargi Kula dhateng ing-  
[G2532](#) [G3173](#) [G3778](#) [G4160](#) [G3754](#) [G1473](#) [G4314](#) [G3588](#)
- Πατέρα πορεύομαι.  
 Rama bidhal.  
[G3962](#) [G4198](#)

Satemen-temene pituturKu marang kowe: Sing sapa percaya marang Aku, iku bakal nindakake uga panggawe-panggawe kang Daklakoni, malah panggawe-panggawe kang kluwih wigati katimbang karo iku. Awit Aku lunga menyang ing ngarsane RamaKu;

- 13 καὶ ὅτι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί  
 lan punapa-kémawon ingkang panjenengan-sedaya-nyuwun wonten-ing ing- asmanipun  
[G2532](#) [G3754](#) [G0302](#) [G0154](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3686](#)
- μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν  
 Kula, punika Kula-badhꦱꦶꦤ꧀dakaken, supados kaluhuraken ingkang- Rama wonten-ing  
[G1473](#) [G3778](#) [G4160](#) [G2443](#) [G1392](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1722](#)
- τῷ Υἱῷ.  
 ing- Putra.  
[G3588](#) [G5207](#)

lan apa bae kang koksuwun atas saka jenengKu, Aku bakal ngleksanani, supaya Sang Rama kaluhurna ana ing Sang Putra.

- 14 ἔάν τι αἰτήσητέ με ἐν τῷ ὀνόματί  
 Menawi punapa-kémawon panjenengan-sedaya-nyuwun Kula wonten-ing ing- asmanipun  
[G1437](#) [G5100](#) [G0154](#) [G1473](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3686](#)
- μου, ἐγὼ ποιήσω.  
 Kula, Kula badhꦱꦶꦤ꧀dakaken.  
[G1473](#) [G1473](#) [G4160](#)

Manawa kowe padha nyuwun apa-apa marang Aku atas saka jenengKu, iku Aku kang bakal ngleksanani.”

- 15 Ἐάν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς  
 Menawi panjenengan-sedaya-nresnani Kula, ing- dhawuh ingkang- Kula  
[G1437](#) [G0025](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1785](#) [G3588](#) [G1699](#)
- τηρήσετε.  
 panjenengan-sedaya-badhꦱꦶꦤ꧀etepi.  
[G5083](#)

“Manawa kowe padha trena marang Aku, padha netepana pepakonKu,

- 16 κάγω ἐρωτήσω τὸν Πατέρα, καὶ ἄλλον Παράκλητον δώσει  
lan-Kula badh<sup>ῶ</sup>yuwun ing-Rama, lan sanès Panglipur badh<sup>ῶ</sup>aringi  
[G2504](#) [G2065](#) [G3588](#) [G3962](#) [G2532](#) [G0243](#) [G3875](#) [G1325](#)
- ὑμῖν, ἵνα ἦ<sup>ῶ</sup> «μεθ' ὑμῶν,  
panjenengan-sedaya, supados Panjenenganipun-wonten «sesarengan-kaliyan panjenengan-sedaya,  
[G4771](#) [G2443](#) [G1510](#) [G3326](#) [G4771](#)
- εἰς τὸν αἰῶνα»,  
ngantos ing-salami-laminipun»,  
[G1519](#) [G3588](#) [G0165](#)

Aku bakal nyuwun marang Sang Rama, nuli kowe bakal padha diparingi Sang Juru Panglipur liyane, supaya Panjenengane nunggal karo kowe,

- 17 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται  
ingkang-Roh saking-kayekten, ὃ ingkang ingkang-jagad mboten saged  
[G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0225](#) [G3739](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3756](#) [G1410](#)
- λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει.  
nampèni, amargi mboten mirsani Panjenenganipun, ugi-mboten mangertos.  
[G2983](#) [G3754](#) [G3756](#) [G2334](#) [G0846](#) [G3761](#) [G1097](#)
- ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν  
Panjenengan-sedaya mangertos Panjenenganipun, amargi wonten panjenengan-sedaya  
[G4771](#) [G1097](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3844](#) [G4771](#)
- μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται.  
Panjenenganipun-lebet, lan wonten-ing panjenengan-sedaya badh<sup>ῶ</sup>wonten.  
[G3306](#) [G2532](#) [G1722](#) [G4771](#) [G1510](#)

iya iku Rohing Kayekten. Jagad ora bisa nampani Panjenengane, amarga jagad ora nyumurupi lan ora wanuh karo Panjenengane, nanging kowe padha wanuh marang Panjenengane, amarga Panjenengane nunggil karo kowe lan bakal dedalem ana ing kowe.

- 18 οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς; ἔρχομαι πρὸς  
mboten Kula-badh<sup>ῶ</sup>ilar panjenengan-sedaya dados-lola; Kula-rawuh dhateng  
[G3756](#) [G0863](#) [G4771](#) [G3737](#) [G2064](#) [G4314](#)
- ὑμᾶς.  
panjenengan-sedaya.  
[G4771](#)

Kowe ora bakal Daktinggal lola, Aku bakal mbaleni kowe.

- 19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ,  
taksih sakedhik lan ingkang-jagad Kula mboten-malih mirsani,  
[G2089](#) [G3398](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2889](#) [G1473](#) [G3765](#) [G2334](#)
- ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με; ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ  
panjenengan-sedaya nanging mirsani Kula; amargi Kula gesang, lan  
[G4771](#) [G1161](#) [G2334](#) [G1473](#) [G3754](#) [G1473](#) [G2198](#) [G2532](#)
- ὑμεῖς ζήσετε.  
panjenengan-sedaya badh<sup>ῶ</sup>esang.  
[G4771](#) [G2198](#)

Kurang sadhela lan jagad ora bakal ndeleng Aku maneh, nanging kowe ndeleng Aku, awit Aku urip, lan kowe iya bakal urip.

20 ἐν ἐκεῖνη τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς  
wonten-ing punika ing- dinten panjenengan-sedaya-badhꦱꦁꦠꦺꦤ꧀ angertos panjenengan-sedaya  
[G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1097](#) [G4771](#)

ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί,  
bilih Kula wonten-ing ing- Rama Kula, lan panjenengan-sedaya wonten-ing Kula,  
[G3754](#) [G1473](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G2532](#) [G4771](#) [G1722](#) [G1473](#)

καὶ ἐν ὑμῖν.  
lan-Kula wonten-ing panjenengan-sedaya.  
[G2504](#) [G1722](#) [G4771](#)

Ing wektu iku kowe bakal padha nyumurupi, yen Aku ana ing RamaKu lan kowe padha ana ing Aku, tuwin Aku ana ing kowe.

21 ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν  
Inkang gadhah ing- dhawuh Kula lan netepi punika, punika inggih-punika  
[G3588](#) [G2192](#) [G3588](#) [G1785](#) [G1473](#) [G2532](#) [G5083](#) [G0846](#) [G1565](#) [G1510](#)

ὁ ἀγαπῶν με; ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ  
ingkang nresnani Kula; ingkang nanging nresnani Kula, badhé-dipunresnani déning  
[G3588](#) [G0025](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1161](#) [G0025](#) [G1473](#) [G0025](#) [G5259](#)

τοῦ Πατρός μου; καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω  
ing- Rama Kula; lan-Kula badhꦱꦺꦤ꧀ nresnani piyambakipun, lan badhꦱꦺꦤ꧀ edahaken  
[G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G2504](#) [G0025](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1718](#)

αὐτῷ ἐμαυτόν.  
dhateng-piyambakipun Kula-piyambak.  
[G0846](#) [G1683](#)

Sing sapa nggondheli pepakonKu kalawan ditetepi, iya iku kang tresna marang Aku. Lan sing sapa tresna marang Aku, iku bakal dikasihi dening RamaKu sarta iya bakal Dakkasihi sarta Aku bakal nglairake sariraKu marang wong iku."

22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, Κύριε, καὶ  
Matur dhateng-Panjenenganipun Yudas, sanès ingkang- Iskariot, Gusti, lan  
[G3004](#) [G0846](#) [G2455](#) [G3756](#) [G3588](#) [G2469](#) [G2962](#) [G2532](#)

τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν  
punapa sampun-kalampahan bilih kita Panjenengan-badhꦱꦺꦤ꧀ edahaken nedahaken  
[G5101](#) [G1096](#) [G3754](#) [G1473](#) [G3195](#) [G1718](#)

σεαυτόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;  
panjenengan-piyambak, lan mboten dhateng- jagad?  
[G4572](#) [G2532](#) [G3780](#) [G3588](#) [G2889](#)

Yudas, dudu si Iskariot, tumuli munjuk marang Gusti Yesus: "Gusti, sababipun punapa dene paduka badhe nglairaken sarira Paduka dhateng kawula sadaya, lan boten dhateng jagad?"

- 23 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐάν τις  
 mangsuli Yésus lan ngandika dhateng-piyambakipun, Menawi satunggaling-tiyang  
[G0611](#) [G2424](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1437](#) [G5100](#)
- ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου  
 nresnani Kula, ing-sabda Kula piyambakipun-badhꦱꦺꦠꦺꦥꦶ, lan ingkang-Rama Kula  
[G0025](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3056](#) [G1473](#) [G5083](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#)
- ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα, καὶ  
 badhꦱꦺꦴꦤꦶ nresnani piyambakipun, lan dhateng piyambakipun Kita-badhꦱꦲꦮꦸ, lan  
[G0025](#) [G0846](#) [G2532](#) [G4314](#) [G0846](#) [G2064](#) [G2532](#)
- μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα.  
 papan-lenggah wonten piyambakipun Kita-badhꦱꦲꦩꦺꦭ.  
[G3438](#) [G3844](#) [G0846](#) [G4160](#)

Gusti Yesus mangsuli, pangandikane: "Manawa ana wong kang tresna marang Aku, iku bakal netepi ing pituturKu sarta bakal dikasihi dening RamaKu lan Aku karo Sang Rama bakal padha ngrawuhi sarta makuwon ana ing wong iku.

- 24 ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ; καὶ  
 Inkang mboten nresnani Kula, ing-pangandikan Kula mboten netepi; lan  
[G3588](#) [G3361](#) [G0025](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3056](#) [G1473](#) [G3756](#) [G5083](#) [G2532](#)
- ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς,  
 ingkang-pangandikan ingkang panjenengan-sedaya-mireng, sanès kagunganipun Kula,  
[G3588](#) [G3056](#) [G3739](#) [G0191](#) [G3756](#) [G1510](#) [G1699](#)
- ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.  
 nanging saking-ingkang-ngutus Kula Rama.  
[G0235](#) [G3588](#) [G3992](#) [G1473](#) [G3962](#)

Sing sapa ora tresna marang Aku, iku ora netepi ing pituturKu; lan pituturKu kang kokrungu iku ora saka Aku, nanging saka Sang Rama kang ngutus Aku.

- 25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, παρ' ὑμῖν  
 Bab-punika Kula-sampun-ngandika dhateng-panjenengan-sedaya, wonten panjenengan-sedaya  
[G3778](#) [G2980](#) [G4771](#) [G3844](#) [G4771](#)
- μένων;  
 Kula-lebet;  
[G3306](#)

Kabeh iku mau Dakwarahake marang kowe, mumpung Aku isih nunggal karo kowe;

- 26 ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ  
 ingkang-nanging Panglipur, ingkang-Roh ingkang-Suci, ingkang  
[G3588](#) [G1161](#) [G3875](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G3739](#)
- πέμψει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος  
 badhꦱꦺꦴꦤꦶ ingkang-Rama ἐν wonten-ing ing-asmanipun Kula, Panjenenganipun  
[G3992](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3686](#) [G1473](#) [G1565](#)
- ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα  
 panjenengan-sedaya badhꦱꦺꦴꦭꦁ sedaya, lan badhꦱꦺꦴꦤꦺꦁꦠꦶ panjenengan-sedaya sedaya  
[G4771](#) [G1321](#) [G3956](#) [G2532](#) [G5279](#) [G4771](#) [G3956](#)
- ἃ εἶπον ὑμῖν ἐγώ.  
 ingkang Kula-sampun-ngandika dhateng-panjenengan-sedaya Kula.  
[G3739](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1473](#)

nanging Sang Juru Panglipur, iya iku Sang Roh Suci, kang bakal diutus dening Sang Rama atas saka jenengKu, iku kang bakal mulangake samubarang kabeh marang kowe sarta bakal ngelingake kowe sabar kang wus Dakwulangake marang kowe.

- 27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν; εἰρήνην τὴν ἐμὴν  
Tentrem-rahayu Kula-tilar dhateng-panjenengan-sedaya; tentrem-rahayu ingkang- Kula  
[G1515](#) [G0863](#) [G4771](#) [G1515](#) [G3588](#) [G1699](#)
- δίδωμι ὑμῖν; οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν,  
Kula-maringi dhateng-panjenengan-sedaya; mboten kados ingkang- jagad maringi,  
[G1325](#) [G4771](#) [G3756](#) [G2531](#) [G3588](#) [G2889](#) [G1325](#)
- ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασέσθω ὑμῶν  
Kula maringi dhateng-panjenengan-sedaya. Sampun bingung panjenengan-sedaya  
[G1473](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3361](#) [G5015](#) [G4771](#)
- ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω.  
ingkang- manah, ugi-sampun ajrih.  
[G3588](#) [G2588](#) [G3366](#) [G1168](#)

Kowe padha Daktinggali tentrem-rahayu. Tentrem-rahayuKu Dakwenehake marang kowe, lan apa kang Dakwenehake iku ora kaya pawewehe jagad marang kowe. Atimu aja melang-melang lan aja giris.

- 28 ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν,  
Panjenengan-sedaya-sampun-mireng bilih Kula ngandika dhateng-panjenengan-sedaya,  
[G0191](#) [G3754](#) [G1473](#) [G3004](#) [G4771](#)
- Ἵπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ  
Kula-bidhal lan Kula-rawuh dhateng panjenengan-sedaya. Menawi  
[G5217](#) [G2532](#) [G2064](#) [G4314](#) [G4771](#) [G1487](#)
- ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι πορεύομαι  
panjenengan-sedaya-nresnani Kula, panjenengan-sedaya-badhꦒꦲᦁᦺᦑ badhé bilih Kula-bidhal  
[G0025](#) [G1473](#) [G5463](#) [G0302](#) [G3754](#) [G4198](#)
- πρὸς τὸν Πατέρα, ὅτι ὁ Πατὴρ μείζων μου ἐστιν.  
dhateng ing- Rama, amargi ingkang- Rama langkung-ageng tinimbang-Kula punika.  
[G4314](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3754](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3173](#) [G1473](#) [G1510](#)

Kowe wus padha krungu, yen Aku wus kandha marang kowe: Aku lunga, nanging bakal nekani kowe maneh. Manawa kowe tresna marang Aku, kowe mesthi padha bungah dene Aku lunga menyang ngarsane Sang Rama, sabab Sang Rama iku ngluwihi Aku.

- 29 καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν  
lan sapunika Kula-sampun-ngandika dhateng-panjenengan-sedaya sakdèrèngipun  
[G2532](#) [G3568](#) [G2046](#) [G4771](#) [G4250](#)
- γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε.  
kalampahan, supados nalika punika-kalampahan, panjenengan-sedaya-pitadosos.  
[G1096](#) [G2443](#) [G3752](#) [G1096](#) [G4100](#)

Lan saiki uga kowe padha Daktuturi sadurunge bab iku kalakon, supaya samangsa kalakon, kowe padha pracaya.

- 30 οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν; ἔρχεται  
mboten-malih kathah Kula-badhꦒꦲᦁᦺᦑ sesarengan-kaliyan panjenengan-sedaya; rawuh  
[G3765](#) [G4183](#) [G2980](#) [G3326](#) [G4771](#) [G2064](#)
- γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἔμοι οὐκ  
amargi ingkang- saking- jagad panguwasa, lan wonten-ing Kula mboten  
[G1063](#) [G3588](#) [G3588](#) [G2889](#) [G0758](#) [G2532](#) [G1722](#) [G1473](#) [G3756](#)
- ἔχει οὐδέν;  
Panjenenganipun-gadhah punapa-punapa;  
[G2192](#) [G3762](#)

Aku ora rembugan akeh maneh karo kowe, awit panggedhene jagad iki teka lan iku ora duwe wewenang sathithik-thithika ing ngatase Aku.

31 ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα,  
nanging supados mangertos ingkang- jagad, bilih Kula-nresnani ing- Rama,  
[G0235](#) [G2443](#) [G1097](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3754](#) [G0025](#) [G3588](#) [G3962](#)

καὶ καθὼς ἐνετείλατο (ἔδωκέν) μοι ὁ Πατήρ, οὕτως  
lan kados sampun-dhawuh (sampun-maringi) Kula ingkang- Rama, makaten  
[G2532](#) [G2531](#) [G1781](#) [G1325](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3779](#)

ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.  
Kula-nindakaken. Jumeneng, mangga-kita-bidhal saking-mriki.  
[G4160](#) [G1453](#) [G0071](#) [G1782](#)

| Nanging supaya jagad sumrupa, yen Aku tresna marang Sang Rama sarta manawa Aku nglakoni samubarang kabeh kang didhawuhake Sang Rama marang Aku, mara ngadega, ayo padha lunga saka ing kene.”